

Styrelsehandling nr 13a
Utfärdat 2021-09-09
Diarienummer 2021-0133

Handläggare
Anders Lindgren
Telefon: 031-773 75 68
E-post: anders.lindgren@framtiden.se

Yttrande över förslag till Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner (dnr 0479/21)

Förslag till beslut

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden:

Förslaget till Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner tillstyrks.

Sammanfattning

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombudda av stadsledningskontoret att yttra sig över förslag till Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner. Syftet med förslaget är att ange ramarna för Göteborgs Stads nämnders ansvar, arbete och handlingsutrymme gällande framtagande av stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner. Framtidenkoncernen omfattas inte av riktlinjen direkt, men kommer att påverkas indirekt i både planering, produktion och förvaltning. Framtidens övergripande bedömning är att riktlinjen på ett tydligt sätt anger ramar för ansvar, arbete och handlingsutrymme gällande framtagande av stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.

Remissen ska besvaras senast 2021-09-30.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En väl fungerande lokalförsörjning har en stor påverkan på ekonomin ur flera olika perspektiv. Framtiden ser fördelar att behovsbilder i lokalbehovsanalyserna förväntas tydliggöras i olika skeden vilket kan ge positiva ekonomiska konsekvenser genom möjligheter att planera, samlokalisera och samnyttja på ett sätt som kan bidra till såväl lägre investeringsnivåer som ett mer effektivt lokalutnyttjande, vilket även kan vara positivt ur den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

En genomtänkt lokalisering och dimensionering för olika typer av samhällsservice kan ha en stor påverkan ur ett ekologiskt perspektiv. Det kan underlätta för människor att till fots eller cykel nyttja den i vardagslivet utan att behöva ha tillgång till eller använda bil i lika stor utsträckning. En lämpligt dimensionerad samhällsservice kan också bidra till att lokaler används på ett effektivt sätt. Bolaget bedömer också att samnyttjan och samlokalisering av verksamheter också kan bidra till effektivt resursutnyttjande ur både ett ekonomiskt och ekologiskt perspektiv.

Bedömning ur social dimension

Genom att de lokalbehovsanalyser som beskrivs i riktlinjen ska utgå från befolkningsmässiga förändringar, befintliga verksamhetslokaler samt politiska och verksamhetsmässiga mål och visioner bedömer bolaget att det finns förutsättningar för att ärendet kan innebära positiva följder utifrån den sociala dimensionen. Riktlinjen i sig bedöms dock inte innebära några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för samverkan.

Expedieras

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

Bilagor

1. *Remissversion av Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.*

Ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombudade av stadsledningskontoret att yttra sig över förslag till Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.

Remissen ska besvaras senast 2021-09-30.

Beskrivning av ärendet

I mars 2020 antog kommunfullmäktige *Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026*. Genom programmet har kommunfullmäktige beslutat att nya reglerande styrande dokument ska tas fram i syfte utveckla stadens lokalförsörjningsprocess. Den nya styrningen förväntas skapa bättre förutsättningar att skapa balans i stadens lokalförsörjning över tid.

Stadsledningskontoret har, som ett led i detta arbete, tagit fram ett förslag till riktlinje med syfte att ange ramarna för Göteborgs Stads nämnders ansvar, arbete och handlingsutrymme gällande framtagande av stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner. Riktlinjen förväntas skapa bättre förutsättningar för staden att möta utmaningen om en lokalförsörjning i balans över tid samt beskriver gränssnittet mellan lokalförsörjningsplan och lokalbehovsplan. Riktlinjen föreslås gälla tillsvidare för Göteborgs Stads nämnder. Framtidenkoncernen omfattas inte av riktlinjen direkt, men kommer att påverkas indirekt i både planering, produktion och förvaltning.

Framtiden har tidigare (20019-08-29) yttrat sig över Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020-2026 (Dnr 1006/18).

Bolagets bedömning

Framtidens övergripande bedömning är att riktlinjen på ett tydligt sätt anger ramar för Göteborgs Stads nämnders ansvar, arbete och handlingsutrymme gällande framtagande av stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner i linje med Göteborgs stads program för lokalförsörjning.

En väl fungerande lokalförsörjning avseende lokalisering och dimensionering av kommunal service har en stor inverkan på hur invånarna i Framtidens bostadsbestånd upplever trygghets-, tillgänglighets- och stadskvaliteter, varför det är av stor vikt att koncernen involveras i tidiga planeringsskeden av kommunal service. För koncernens uppdragsuppfyllnad är det också viktigt att få in multifunktionella platser och lokaler, särskilt i våra utvecklingsområden. Realiseras detta kan flera ekonomiska fördelar uppnås vid sidan av ökade tillgänglighets- och stadskvaliteter. Det kan innebära både lägre investerings-/produktionskostnader och en mer resurseffektiv förvaltning.

Stadsledningskontoret har skickat med ett antal remissfrågor vilka besvaras i tabellen nedan.

	Remissfråga:	Svar:
1.	Är syftet med riktlinjen tydligt definierat?	Ja

2.	Framgår det tydligt i riktlinjen vad syftet med stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner är och hur dessa är tänkta att fungera i stadens lokalförsörjningsprocess?	Ja
3.	Framgår det tydligt i riktlinjen vad stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner ska innehålla?	Ja
4.	Framgår det tydligt i riktlinjen hur kopplingen mellan stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner är tänkt att fungera?	Ja
5.	Framgår det tydligt i riktlinjen beslutsnivå och periodicitet för antagande?	Ja
6.	Finns det några ekonomiska konsekvenser för nämnden kopplat till stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner?	Ja. En väl fungerande lokalförsörjning kommer att medföra positiva ekonomiska konsekvenser för bolaget genom möjlighet till sänkta produktionskostnader och en mer effektiv förvaltning.
7.	Den samlade bedömningen är att nämnden (<i>tillstyrker/avstyrker</i>) föreliggande förslag till riktlinje (ange vilket i svarskolumnen).	Bolaget tillstyrker förslaget till riktlinje.

Datum

Underskrift

.....

.....

Namnförtydligande

Terje Johansson

VD och koncernchef

Anna-Karin Trixe

Stabschef

Göteborgs
Stad

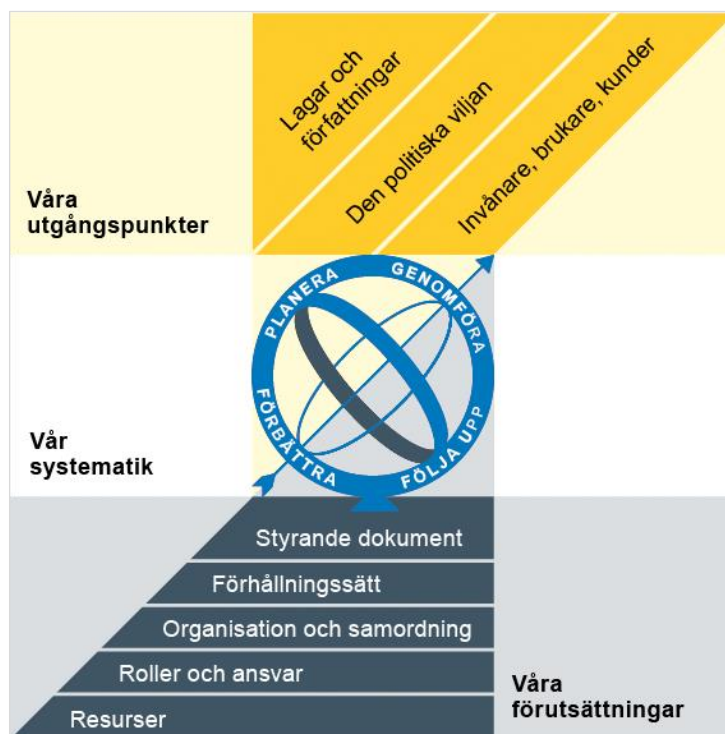
Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

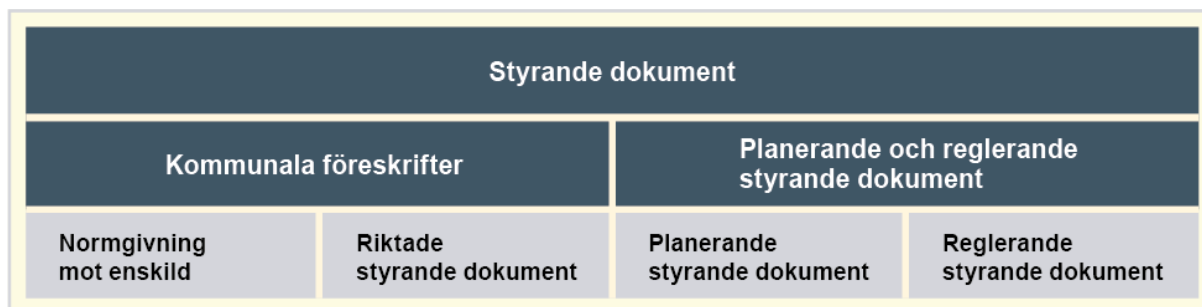

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Göteborg Stads nämnder	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: Avdelningschef planering och analys
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje	3
Vem omfattas av riktlinjen	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Stödjande dokument.....	3
Lokalförsörjningsplan och lokalbehovsplaner	4
Beslutsnivå för antagande	4
Periodicitet för antagande.....	4
Analytiska utgångspunkter	5
Tidsperspektiv	5
Nutid 1–5 år	5
Närtid 5–10 år	5
Framtid 10 år och framåt	5
Drivkrafter	5
Befolkningsmässiga förändringar	6
Befintliga verksamhetslokaler	6
Mål och visioner.....	6
Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan	6
Göteborgs Stads lokalförsörjningsanalys	6
Aktuella utmaningar och möjligheter	6
Bedömning av stadens investerings- och inhyrningsbehov	6
Lokalförsörjningsanalys per nämnd	7
Nämnders lokalbehovsplaner	7
Nämndens lokalbehovsanalys.....	7
Aktuella utmaningar och möjligheter	8
Lokalkostnadsanalys	8
Riskanalys	8

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Syftet med denna riktlinje är att ange ramarna för Göteborgs Stads nämnders ansvar, arbete och handlingsutrymme gällande framtagande av stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner. Riktlinjen förväntas skapa bättre förutsättningar för staden att möta utmaningen om en lokalförsörjning i balans över tid samt beskriver gränssnittet mellan lokalförsörjningsplan och lokalbehovsplan.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för Göteborgs Stads nämnder.

Bakgrund

2020-03-19 § 4 1006/18 antog kommunfullmäktige Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026. Genom programmet har kommunfullmäktige beslutat att nya reglerande styrande dokument ska tas fram i syfte utveckla stadens lokalförsörjningsprocess. Den nya styrningen förväntas skapa bättre förutsättningar att skapa balans i stadens lokalförsörjning över tid.

Koppling till andra styrande dokument

Göteborgs Stads budget är det övergripande och överordnade styrande dokument som stadens samtliga verksamheter ytterst styrs av. Denna riktlinje förhåller sig också till övriga av kommunfullmäktige och kommunstyrelse beslutade styrande dokument av relevans för lokalförsörjningsområdet. Följande styrande dokument är ett urval av dessa men med relevans för det här aktuella ämnesområdet.

- Översiktsplanen
- Vision Älvstaden
- Strategi för utbyggnadsplanering Göteborg 2035
- Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030
- Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026
- Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2020–2026
- Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026
- Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan
- Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument

Stödande dokument

Göteborgs Stads befolknings- och bostadsprognoser, lokalnämndens långsiktiga underhållsplanering samt stadsplanerade styrdokument utgör andra viktiga underlag för att kunna bedöma förväntade lokalbehov.

Lokalförsörjningsplan och lokalbehovsplaner

Syftet med stadens lokalförsörjningsplan är att årligen ge kommunstyrelsen en övergripande analys och tydlig bild av stadens lokalförsörjningsplanering kopplat till behov och utmaningar. Kommunstyrelsen, genom stadsledningskontoret, ansvarar för den årliga processen att ta fram lokalförsörjningsplanen.

Stadens lokalförsörjningsplan ska ge en bild av vilka behov som kommer att utgöra utgångspunkten vid beräkning av stadens investeringsbehov i lokaler för egen verksamhet. Antagandet av lokalförsörjningsplanen innebär inte beslut om kommande investeringar utan de faktiska besluten tas i kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut och inom ramen för respektive nämnds mandat att fatta beslut om nya lokaler.

Syftet med nämnders lokalbehovsplaner är att ge nämnderna en tydlig struktur för och analys av nämndens lokalbehovsplanering, kopplade till behov och utmaningar. Det innebär att nämnden ska redogöra för lokalbehov av befintliga, tillkommande och avgående lokaler. Förutom att leverera en bild och analys till respektive nämnd utgör nämndernas lokalbehovsplaner också underlag till stadens övergripande lokalförsörjningsplan. Stadens nämnder, genom respektive förvaltning, ansvarar för processen att ta fram nämndens lokalbehovsplan.

Figur 1. Kopplingen mellan stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner.

Beslutsnivå för antagande

Beslut om antagande av stadens lokalförsörjningsplan fattas av Göteborgs Stads kommunstyrelse och kan inte delegeras vidare.

Beslut om antagande av lokalbehovsplaner fattas av Göteborgs Stads nämnder och kan inte delegeras vidare.

Periodicitet för antagande

Stadens lokalförsörjningsplan ska antas årligen av kommunstyrelsen under december månad.

Samtliga nämnders beslutade lokalbehovsplaner ska årligen översändas till kommunstyrelsen senast under september månad.

Beroende på omfattningen av nämndernas lokalbehov kan periodiciteten för antagande variera mellan ett årligt antagande eller som längst med ett antagande per mandatperiod. Väljer en nämnd att anta sin lokalbehovsplan en gång per mandatperiod ska beslut om antagande fattas under mandatperiodens första år. Varje nämnd bedömer själv och fattar beslut om periodicitet för antagande.

Analytiska utgångspunkter

Stadens lokalförsörjningsplan och nämnders lokalbehovsplaner ska utgå ifrån de tidsperspektiv som definieras i denna riktlinje. Där det är möjligt ska analyserna i planerna utgå ifrån drivkrafterna som definieras i denna riktlinje.

Tidsperspektiv

Lokalplaneringen ska utgå ifrån och redovisa behov i tre tidsperspektiv:

- Nutid 1–5 år
- Närtid 5–10 år
- Framtid 10 år och framåt

Nutid 1–5 år

Planeringshorisonten är de kommande ett till fem åren. Det är huvudsakligen i detta tidsperspektiv som nämnderna skickar uppdrag om tillkommande eller avgående lokalbehov för att säkerställa en lokalförsörjning i balans.

Det är också främst i detta tidsperspektiv som uppdrag om ny-, till- och ombyggnation beställs och genomförs. I nutidsperspektivet görs också slutliga bedömningar av dimensionering och faktiskt kapacitetsbehov med utgångspunkt i aktuella befolkningsprognoser, kommunal servicegrad eller förändrade uppdrag och ansvar inom staden.

Närtid 5–10 år

Planeringshorisonten är de kommande fem till tio åren. Det är främst i detta tidsperspektiv som detaljplaner påbörjas och antas. Planering i närtidsperspektiv handlar därför primärt om att säkerställa att nödvändiga ytor för kommunal service planläggs och görs tillgängliga för byggnation. Det handlar både om antagande av nya detaljplaner och ändring av gällande detaljplaner i syfte att möjliggöra utveckling av befintliga byggnader.

Framtid 10 år och framåt

Planeringshorisonten är bortom de närmaste tio åren och framåt. I detta tidsperspektiv är det främst tillgången på lämplig mark för kommunal service som måste säkerställas för att marken sedan ska finnas tillgänglig att planlägga i närtidsperspektivet.

Drivkrafter

Lokalplaneringen påverkas av tre huvudsakliga drivkrafter som var för sig eller i olika kombinationer driver behov av lokalförändringar. De huvudsakliga drivkrafterna är befolkningsmässiga förändringar, befintliga verksamhetslokaler samt politiska och verksamhetsmässiga mål och visioner.

Befolkningsmässiga förändringar

Denna drivkraft är främst kopplad till förändringar av stadens befolkning.

Ökar befolkningen kan det generera behov av tillkommande lokaler. Minskar befolkningen kan det generera behov av att lämna lokaler.

Befintliga verksamhetslokaler

Denna drivkraft är främst kopplad till förändringar i stadens befintliga lokalbestånd.

För att säkerställa ändamålsenligheten i befintliga lokaler krävs kontinuerliga åtgärder. Behov av åtgärder och förändringar drivs antingen av hyresvärdens ansvar för att säkerställa skick och status eller av verksamhetens behov av nya eller ändrade funktioner i befintliga byggnader.

Mål och visioner

Denna drivkraft är främst kopplad till förändrade mål och visioner.

Politiska mål och visioner samt verksamhetens mål och visioner kan var för sig eller i kombination med varandra generera ett behov av förändring i organisation och struktur. Detta kan också resultera i ett förändrat lokalbehov.

Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan

Stadens lokalförsörjningsplan är ett planerande styrande dokument som kommunstyrelsen årligen ska fatta beslut om. Planen ska följa den struktur för planer som definieras i Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument och den ska alltid innehålla nedanstående fyra kapitel.

Göteborgs Stads lokalförsörjningsanalys

I detta kapitel redovisas, i samtliga tidsperspektiv, en helhetsanalys för staden utifrån målbilden att lokalförsörjningen ska vara i balans över tid. Analysen ska utgå ifrån nämndernas beslutade lokalbehovsplaner och det huvudsakliga syftet är att belysa stadens lokalförsörjningsbalans, lokalkostnadsutveckling, lokalförsörjningsrisker, potentiella synergieffekter och utvecklingsområden.

Aktuella utmaningar och möjligheter

I detta kapitel redovisas en analys av stadens primära lokalförsörjningsutmaningar och möjligheter för kommande planperiod.

Bedömning av stadens investerings- och inhyrningsbehov

I detta kapitel redovisas årligen en bedömning av stadens samlade investerings- och inhyrningsbehov.

Lokalförsörjningsanalys per nämnd

I detta kapitel redovisas en samlad analys och bedömning av respektive nämnds lokalbehovsplan. Analysen och bedömningen redovisas utifrån samma kapitelindelning som nämndernas lokalbehovsplaner.

Nämnders lokalbehovsplaner

Nämnders lokalbehovsplaner är ett planerande styrande dokument som respektive nämnd ska fatta beslut om och som enbart rör nämndens egna uppdrag och ansvarsområde. Planen ska följa den struktur för planer som definieras i Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument.

Nämnders lokalbehovsplaner ska alltid innehålla nedanstående fyra kapitel. Nämndernas analys kopplat till dessa kapitel kommer att följas upp i stadens lokalförsörjningsplan.

Nämnderna kan själva välja att lägga till ytterligare kapitel vid behov men då endast kopplat till nämndens eget behov av sådana kapitel. Exempelvis kan en nämnd som frekvent tar nya lokaler i bruk ha med ett kapitel med fokus på utvärdering och rapportering av genomförda byggprojekt med avseende på verksamhetsnytta.

Nämndens lokalbehovsanalys

I detta kapitel ska nämndens samlade lokalbehov beskrivas. Det innebär att nämnden ska definiera och redogöra för lokalbehov kopplade till befintliga lokaler, nya lokaler och lokaler som nämnden vill eller behöver lämna.

Beroende på nämnd kan behovet illustreras på olika sätt. Det kan exempelvis handla om platser för förskola, grundskola eller vård- och omsorgsboende för äldre, yta för kontor eller daglig verksamhet, antal simhallar eller museer. I respektive nämnds lokalbehovsplan ska det tydligt framgå hur nämnden väljer att redovisa sina behov.

Nämnden ska utifrån sina olika verksamhetsområden redovisa lokalbehov av lokaler för egen verksamhet i enlighet med respektive nämnds ansvarsområde. I lokalbehovsanalysen ska det tydligt framgå i vilket eller vilka tidsperspektiv nämnden bedömer att behovet uppstår. Kopplat till lokalbehoven ska nämnden också redovisa vilka drivkrafter som bedöms ligga till grund för lokalbehoven. I nämndens lokalbehovsplan ska det också tydligt framgå vilka lokalbehovsprojekt som nämnden har lämnat uppdrag eller fattat beslut om och vilken effekt dessa förväntas ge i förhållande till nämndens redovisade behov.

I lokalbehovsanalysen ska nämnden redovisa effekten av befintlig samnyttjan och samlokalisering samt om nämnden ser möjligheter att utöka graden av samnyttjan och samlokalisering. Effekten ska redovisas utifrån ekonomiska och verksamhetsmässiga fördelar eller nackdelar och graden ska redovisas som andel av lokalyta.

I lokalbehovsanalysen ska nämnden redovisa hur de kan effektivisera sitt lokalbehov ur ett hela staden perspektiv. I redovisningen ska det framgå hur nämnden planerar för att konvertera lokaler som inte används eller lämpar sig för annan verksamhet än den egna

nämndens. I redovisningen ska det även framgå en övergripande analys på hur olika nämnder samverkar för att effektivisera lokalbehovet i staden.

De nämnder som bedriver verksamhet över ett större geografiskt område som omfattar minst två eller fler av stadens stadsområden ska redovisa sitt lokalbehov både utifrån en hela-staden-nivå och utifrån relevanta stadsområden. Nämnder vars lokalbehov och verksamhet endast är kopplat till ett stadsområde redovisar sina lokalbehov utifrån relevant stadsområde. Om behov finns kan nämnden själv välja att bryta ner lokalbehovsanalysen ytterligare på exempelvis mellanområdes- eller primärområdesnivå.

Aktuella utmaningar och möjligheter

I detta kapitel ska nämnderna redovisa aktuella lokalbehovsutmaningar och möjligheter av betydelse för nämndens verksamhet.

Lokalkostnadsanalys

I detta kapitel ska nämnderna redovisa lokal-, drifts- och hyreskostandsmässiga faktorer av betydelse för nämndens verksamhet.

Riskanalys

I detta kapitel ska nämnderna redovisa primära lokalbehovsrisker av betydelse för nämndens verksamhet.